

Europeiska kommissionens förslag till ändringar av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/956 om inrättande av en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen

Tullverket har granskat förslaget mot bakgrund av myndighetens uppdrag och hur förslaget kan komma att påverka myndighetens verksamhet.

Tullverkets ställningstagande

Tullverket ställer sig positivt till de föreslagna förenklingarna i CBAM-regelverket. Tullverket anser dock att Sverige bör motsätta sig förslaget om att ändra CBAM-förordningens definition av begreppen importör och verksamhetsutövare.

Tullverket önskar framföra synpunkter enligt följande.

Övergripande synpunkt

Tullverket noterar att de lagda förslagen inte påverkar startdatumet, den 1 januari 2026, för den definitiva perioden. Tullverket har hittills utvecklat en systemlösning för CBAM för att hantera ett monetärt gränsvärde per sändning. Den nu föreslagna utformningen av tröskelvärde och regelverket kring övervakning och kontroll av detsamma kommer, om förslagen genomförs, föranleda att Tullverkets IT-system behöver byggas om och vidareutvecklas för att hantera CBAM. Tidsrymden fram till den 1 januari 2026 är knapp. Det är därför av mycket stor vikt att Tullverket så snart som möjligt informeras om förhandlingarnas utfall.

Tullverket konstaterar att förändringarna kommer att få ekonomiska konsekvenser för innevarande budgetår. En grov uppskattning av kostnader om Omnibusförslaget går igenom är cirka en miljon kronor. Detta avser främst kostnader för IT.

Oaktat att frågor sammanhängande med Norges anslutning till CBAM inte är föremål för denna remiss önskar Tullverket nämna att dessa är angelägna för Tullverket. Tullverkets arbete är i hög grad avhängigt av bl.a. frågan om huruvida Eori-nummer kommer att krävas för norska aktörer som importerar CBAM-varor till Norge. Tullverket är i dag inte resurssatt för denna arbetsuppgift.

Artikel 1(2)

Tullverket anser att Sverige bör motsätta sig föreslagen ändring av definitionen för begreppen importör och verksamhetsutövare. Den föreslagna förändringen av artikel 1.2 CBAM-förordningen behöver ses i sitt sammanhang, bl.a. med beaktande av de förändringar i Kommissionens delegerade förordning 2015/2446 av den 28 juli 2015 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 vad gäller närmare regler avseende vissa bestämmelser i unionens tullkodex (kompletteringsförordningen) och CBAM-IA som nyligen diskuterats vid CEG-SPE 41.

Bl.a. föreslås en ändring i artikel 170 kompletteringsförordningen. Denna ändring innebär att en avräkningsnota ska användas i stället för en tulldeklaration vid övergång till fri omsättning efter aktiv förädling. Sverige har tidigare varit skeptisk till en sådan ändring. Ändringen skulle visserligen vara en administrativ lättnad för enskilda ekonomiska aktörer, men medför samtidigt en betydligt svårare tullövervakning och administration för de berörda tullmyndigheterna. Tullmyndigheterna förutsätts ha en relativt sett långtgående manuell handläggning och rapportering av det här flödet, på ett sätt som i sin tur kan leda till att övervakningsparametrar inte rapporteras till Surveillance i rätt tid.

Tullverket bedömer att ovan nämnda problematik inte minskar med ett nytt tröskelvärde för CBAM. De aktörer som skulle ha intresse av att tillämpa en förenkling i artikel 170 i kompletteringsförordningen är större aktörer med stora varuflöden under aktiv förädling. Effektivitetsvinsten med denna förenkling skulle för mindre företag med mindre flöden vara begränsad. Det finns därför skäl att tro att det är just de ekonomiska aktörer som hamnar över tröskelvärdet som vill tillämpa förenklingen i artikel 170 kompletteringsförordningen.

Tullverket har tidigare haft dialog med enskilda ekonomiska aktörer i Sverige med omfattande verksamhet som varit intresserade av denna typ av förenkling, men som ännu inte fått den beviljad. Sverige behöver dock ta höjd för att sådana tillstånd kan komma att finnas i framtiden, möjligtvis inom en snar sådan och för att Tullverket då ska kunna hantera dem.

Sammantaget ser Tullverket mot denna bakgrund inte skäl att öppna för att förenklingen i kompletteringsförordningen ska kunna användas även för restriktionsvaror som omfattas av CBAM.

Artiklarna 1(4) tröskelvärde och 1(20) övervakning och verkställighet

Tröskelvärdet och utformningen av detsamma är av stor betydelse för Tullverket. Såvitt Tullverket förstår ska Tullverket från och med den 1 januari 2026, på signal från Naturvårdsverket stoppa införsel av CBAM-varor där tröskelvärdet överstigits. Det nya tröskelvärdet innebär att grunderna för valideringen vid införsel ändras.

Förslaget drar upp de stora linjerna för hur ett nytt tröskelvärde är tänkt att fungera, dock saknas detaljerade redogörelser för hur uppgiftsflödena konkret är tänkta att gå på

systemnivå. Utformningen av Tullverkets system blir beroende av tillgänglig information i CBAM-registret och hur Tullverket får kännedom om densamma. Utifrån det remitterade förslaget är det inte möjligt att uttala sig specifikt om vilka ändringar och anpassningar i Tullverkets IT-system som det lagda förslaget, om det genomförs, kommer föranleda.

Det finns i tullförfarandet inte någon mekanism som kan fånga upp ackumulerad importvolym. Företag som importerar CBAM-varor anger en och samma varukod oavsett importens storlek och varukoden förhåller sig inte till ett tröskelvärde. En importör kan ha import av varor på flera olika varukoder och det är den sammanlagda importen på alla dessa varukoder som ska överstiga femtio ton för att tröskelvärdet ska uppnås. Tullverket anser att det behövs tydlig information om hur tullmyndigheterna ska genomföra sina kontroller, antingen via EU CSW-CERTEX eller via andra tillvägagångssätt, av de företag som saknar CBAM-registrering men vars import överskrider tröskelvärdet. Tullverkets uppfattning är därvid att information från Naturvårdsverket om huruvida införsel ska medges eller inte ska tillhandahållas Tullverket via EU CSW-CERTEX.

Av förslaget framgår vidare att Naturvårdsverket även med en ny centraliserad mekanism för övervakning kan komma att ha behov av information från Tullverket, bl.a. inför bedömning av om en importör överskrider tröskelvärdet, se den föreslagna artikeln 25 a 2.

Artikel 1(19)

De uppgifter som tullmyndigheterna ska lämna till kommissionen ska enligt förslaget till ändring av artikel 25 a) även omfatta namn, adress och kontaktuppgifter för aktören. Som Tullverket ser det påverkas nationella system, men den föreslagna ändringen påverkar även bilaga 12-01 kompletteringsförordningen och bilaga 21-03 Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2447 av den 24 november 2015 om närmare regler för genomförande av vissa bestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen (genomförandeförordningen).

Namn och adress är i bilaga 12-01 kompletteringsförordningen obligatoriska A-uppgifter, medan kontaktuppgifter är en frivillig B-uppgift. För Sveriges del har uppgifterna kontaktpersons namn, telefonnummer och e-postadress gjorts obligatoriska vid en ansökan om Eori-nummer. Även om Tullverket härigenom har tillgång till samtliga kontaktuppgifter för ekonomiska aktörer som ansökt om Eori-nummer i Sverige visas dessa uppgifter inte i systemet EOS, utan i andra system. De aktuella uppgifterna är inte inkluderade i de uppgifter som Tullverket i dag skickar till kommissionen via Surveillance enligt bilaga 21-03 genomförandeförordningen. Introduktion av nya uppgifter i Surveillance kommer att kräva ändringar i den befintliga lösningen för Surveillance.

Såvitt gäller ekonomiska aktörer som tilldelats Eori-nummer av annan medlemsstat saknar Tullverket tillgång till dessas kontaktuppgifter.

Ärendets handläggning

I detta ärende har generaltulldirektören Johan Norrman beslutat. Föredragande har varit verksjuristen Charlotta Alsterstad Lindfors och sakkunnige Martin Johansson. I den slutliga handläggningen har även överdirektören Bodil Taylor och rättschefen Kerstin Bynander deltagit.

TULLVERKET

Johan Norrman

Kopia till:

Finansdepartementet, S3

Tullverket

Verksledningsstaben
Kommunikationsavdelningen
Uppbördsavdelningen
Kontrollavdelningen
IT-avdelningen
Ekonomiavdelningen